

До Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків цензури у засобах масової інформації, тиску на свободу слова в Україні та перешкоджання законній професійній діяльності журналістів звернулися представники Незалежної Асоціації Телерадіомовників (далі – НАМ) з повідомленням про низку незаконних перевірок у сфері дотримання законодавства про телебачення і радіомовлення, про суспільну мораль та про культуру, проведених органами прокуратури. У мовників вимагали надання широкого переліку документів, пов'язаних із їх творчою та господарською діяльністю. На думку заявників, це суперечить Конституції України та законам України про «Про телебачення і радіомовлення» і «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

При цьому законодавство України про телебачення і радіомовлення на думку НАМ не належить до предмету нагляду прокуратури, виходячи із пункту 9 розділу ХУ «Перехідні положення» Конституції України, яким визначено, що прокуратура продовжує виконувати функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів щодо контролю за додержанням законів.

Таким чином, прокуратура мала припинити виконувати функцію нагляду за додержанням і застосуванням законодавства у сфері телебачення та радіомовлення з 1997 року, коли набув чинності Законом України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення, який згідно із преамбулою «визначає правові засади діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення».

Відповідно до статті 1 цього закону «Національна рада є конституційним, постійно діючим позаповідомчим державним органом», який створюється з метою «реалізації та контролю за додержанням законодавства України у сфері телебачення і радіомовлення». Абзацами 2, 3, 7 та 9 статті 13 цього закону визначено наглядові повноваження Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, до яких належить нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями вимог законодавства у галузі телерадіомовлення (в т.ч., - щодо реклами та спонсорства), а також - у сфері кінематографії та захисту суспільної моралі.

На запит Тимчасової слідчої комісії Генеральна прокуратура України щодо підстав проведення органами прокуратури перевірок телерадіоорганізацій надала формальну відповідь із посиланням на Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні «Молодь за здоровий спосіб життя», якими не можуть встановлюватися додаткові повноваження органів прокуратури.

Також, Генеральна прокуратура України посилається на статтю 15 Закону України «Про захист суспільної моралі», відповідно до якої «Державний нагляд за додержанням вимог цього Закону та чинного законодавства у сфері захисту суспільної моралі в межах своєї компетенції здійснюють Міністерство культури і мистецтв України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство юстиції України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство внутрішніх справ України, Генеральна прокуратура України, Державна митна служба України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, Національна експертна комісія

України з питань захисту суспільної моралі». При цьому, Генеральна прокуратура не наводить жодних пояснень щодо того, якими нормативними актами визначені межі її компетенції щодо здійснення нагляду за додержанням законодавства у сфері захисту суспільної моралі з огляду на положення статей 1 та 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Таким чином, можна зробити висновок, що Генеральна прокуратура України виходить поза межі своїх повноважень здійснюючи перевірки телерадіоорганізацій і не має жодних обґрунтувань щодо законності своїх дій.